

Sotkamon kunnan lausunto kaivoslain 6 §:n mukaisesta esteettömyystodistuksesta, Terrafame Oy

KHALL 20.09.2022 § 181

215/10.00.02.03/2022

Ympäristötarkastaja Terrafamen tunnetut malmiesiintymät Kuusilampi ja Kolmisoppi yhdessä mahdollistavat kaivos- ja metallituotannon jatkumisen yli 30 vuoden ajan. Nyt louhittavan Kuusilammen lisäksi Terrafame suunnittelee aloittavansa kaivospiirin toisen malmiesiintymän eli Kolmisopen esiintymän hyödyntämisen. Osana Kolmisopen hyödyntämistä nykyistä kaivospiiriä tulee laajentaa. Terrafamella on vireillä kaivospiirin laajentamishakemus Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES:ssa.

Kolmisopen esiintymän hyödyntämistä ja toimintaa laajennetulla kaivospiirillä on käsitelty myös erillisessä ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettelyssä. YVA-menettely on käynnistynyt vuonna 2020 ja YVA-selostus on toimitettu Kainuun ELY-keskukselle heinäkuussa 2021. Kainuun ELY-keskus antoi Kolmisopen YVA-menettelystä perustellun päätelmän helmikuussa 2022 ja Terrafame on jo kesäkuussa 2022 jättänyt malmion hyödyntämistä koskevan ympäristölupahakemuksen Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle. YVA-menettelyn ja sitä edeltäneen suunnittelun aikana Kolmisopen tuotanto- ja alueidenkäyttösuunnitelmaan tehtiin olennaisia muutoksia. Tukesissa vireillä olevassa hakemuksessa kaivospiirin laajentamisalueeksi on haettu huomattavasti suurempaa aluetta (72 km²) kuin mitä nykyinen, YVA-selostuksessa kuvattu suunnitelma edellyttäisi (39 km²).

Terrafame on päivittämässä TUKES:ssa jo vireillä olevaa hakemustaan kaivospiirin laajentamiseksi. Hakemus on vireillä vanhan kaivoslain (503/1965) mukaisena. Hakemuksen liitteeksi tulee toimittaa muun materiaalin ohessa ns. esteettömyystodistukset eli ”--asianomaisen nimismiehen tai maistraatin tahi kahden paikalliset olosuhteet tuntevan henkilön allekirjoittama todistus taikka muu luotettava selvitys siitä, ettei valtaukselle ole kaivoslain 6 §:n 1 momentin 3—8 kohdassa tarkoitettuja esteitä.” (Kaivosasetus 665/1965 6§).

Kaivoslain (1965/503) 6 §:n mukaan esteet valtauksen suorittamiselle ovat seuraavat:

1) valtausalueella, kaivospiirissä tai toisen kaivospiirin apualueella taikka vireillä olevan kaivospiirihakemuksen tarkoittamalla alueella;

2) aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kauppa- ja teollisuusministeriön lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta; (30.12.1992/1625)

3) rajavyöhykkeellä ilman valtioneuvoston lupaa;

4) linnoitusalueella tai sitä ympäröivällä niin leveällä vyöhykkeellä, kuin asetuksella säädetään;

5) 30 metriä lähempänä lentokenttää, maantietä, katua tai yleiseen liikenteeseen käytettyä rautatietä taikka kanavaa;

6) 50 metriä lähempänä rakennusta, jota käytetään tai aiotaan käyttää asuntona, loma-asuntona tai työhuoneena, taikka sellaista rakennusta varten varattua tonttia tai rakennuspaikkaa, jossa on aloitettu rakentamista tarkoittavat työt, tai yleistä rakennusta tai laitosta taikka yli 35 000 voltin jännitteistä sähkölinjaa tai muuntoasemaa eikä puutarhassa taikka asuinrakennuksen yhteydessä olevassa puistossa; (15.12.2000/1102)

7) teollisuuslaitoksen alueella tai sen käyttämällä varasto- tahi jätealueella; eikä

8) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä; (15.12.2000/1102)

Kaivospiirin laajennusalue sijoittuu osittain Sotkamon kunnan alueelle.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristötarkastaja Teija Härkönen puh. 044-750 2179 tai sähköposti teija.harkonen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Sotkamon kunta ei näe kaivoslain 503/1965 6 §:n mukaisia esteitä kaivospiirin laajennukselle Sotkamon kunnan alueella.

Sotkamon kunnanhallitus toteaa, että

- kaivospiirin laajennusalueella ei ole rakennuksia tai rakennuspaikkoja
- kaivospiirin laajennusalueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia asema-, osayleis- tai yleiskaavoja
- Kainuun maakuntakaavassa kaivospiirin ja sen laajennusosan osalta on merkintä ek-m osoittaen kaivosmineraalialuetta
- kaivospiirin laajennusalueen eteläosassa alue menee osittain päällekkäin vireillä olevan Sivakkalehdon tuulivoimayleiskaavan kanssa

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus päätti ottaa asian esittelijän ehdotuksesta käsiteltäväksi hallintosäännön 17 luvun 16 §:n mukaisena kokouskutsussa mainitsemattomana asiana.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Kunnanhallitus päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Merkittiin, että Pentti Vihanto ilmoitti olevansa esteellinen yhteisöjäävänä ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pentti Vihanto on kyseisessä yhtiössä johtotehtävissä.

Otteet

elina.salmela@terrafame.fi
veli-matti.hilla@terrafame.fi
joni.lukkaroinen@terrafame.fi
tarja.pirinen@hpp.fi
elina.lemponen@hpp.fi
